

Průzkum o podpoře kojení v porodnicích v letech 2014-2017

Bližší informace o průzkumu a další výsledky najdete na našich webových stránkách (www.sestinedelky.cz/pruzkum-o-kojeni/).

1.4 Podpora kojení v Thomayerově nemocnici

Thomayerova nemocnice **má od roku 1993** jako vůbec první porodnice v ČR certifikát Baby-friendly Hospital.

- celkem odpovědí: **80**
- celkem komentářů (se svolením je zveřejnit): **48**
- většina respondentek rodila **vaginálně** (77,5 %)
- většina dětí byla **doonošená** (88,7 %)

Shrnutí výsledků

Jednotlivé výsledky (v tabulkách, vč. rozdělení podle let) uvádíme níže.

Přestože téměř polovina respondentek uvádí, že jim personál dokázal pomoci s kojením, z jejich odpovědí zároveň plyne, že **porodnic zcela nenaplnuje 10 kroků k úspěšnému kojení.**

Informovanost

Téměř 1/3 respondentek nedostala informaci, kam se po porodu mohou obrátit o pomoc s kojením, a do 6 hodin po porodu také informace o kojení a byla jim nabídnuta pomoc s kojením. **15 % respondentek nedostalo** informace o tom, jak vypadá správná poloha a správné přisátí miminka. **Více než polovině respondentek personál neukázal**, jak během kojení poznat, zda miminko skutečně pije z prsa.

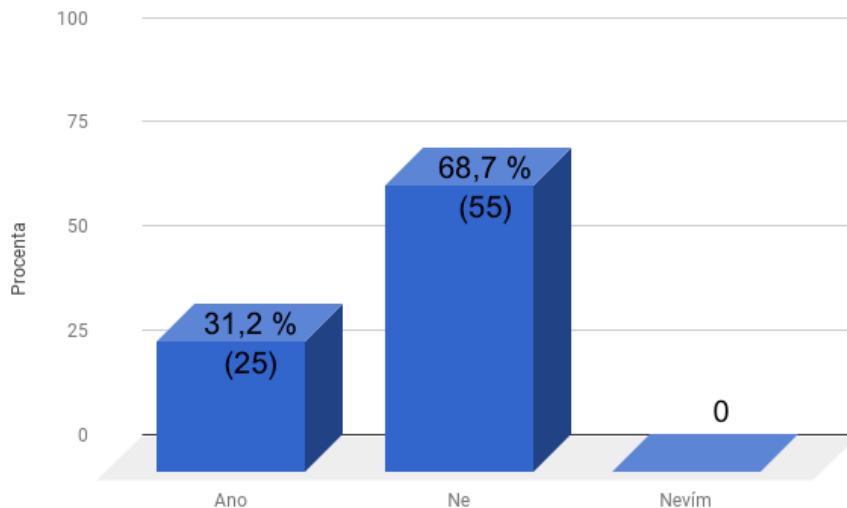
Přes 81 % respondentek nebylo informováno o důležitosti kontaktu kůže na kůži.

Dvěma ženám (2,5 %) personál odnesl dítě během jejich pobytu v porodnici, aniž by o tom věděly.

Kontakt s dítětem a rooming-in

Více než 2/3 respondentek **nebyly** hned po porodu s miminkem kůže na kůži alespoň po dobu jedné hodiny (viz graf 1). 3 ženy (3,7 %) v komentáři specifikovaly, že ony nebo dítě měly závažné zdravotní problémy, pro které bonding nebyl možný.

Graf 1: Byla jste hned po porodu s miminkem v kontaktu kůže na kůži a pokračoval tento kontakt nepřerušovaně alespoň hodinu?

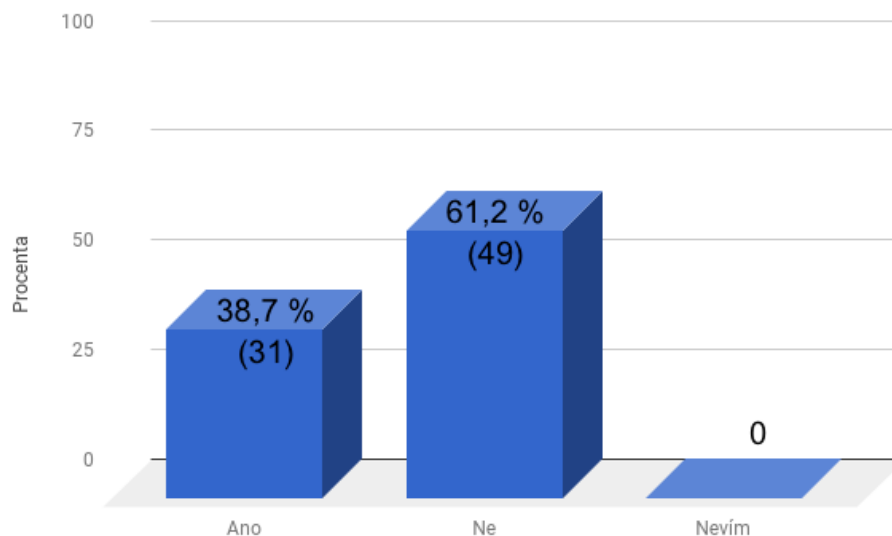

Téměř polovina respondentek nebyla na pokoji s miminkem neustále v režimu rooming-in už od příchodu z porodního sálu. **Přes 40 % žen nebylo** s miminkem na pokoji během všech nocí, které strávily v porodnici. **38 % respondentek** uvádí, že personál **nepovažoval** za samozřejmé, aby byly s miminkem v jedné posteli.

Dokrmování umělým mlékem, použití lahve a dudlíku

Přes třetinu dětí bylo dokrmováno umělým mlékem (viz graf 2). **Většině** matek **nebyl** osvětlen důvod, proč se tak stalo. **8 % žen** uvádí, že na ně byl vyvíjen nátlak, aby dítě dokrmovaly. **6 % respondentek** uvádí, že jejich dítě bylo dokrmováno umělým mlékem bez jejich informovaného souhlasu a o dokrmu se dozvěděly až poté, co bylo dítě dokrmené.

Graf 2: Bylo Vaše miminko dokrmované umělým mlékem?

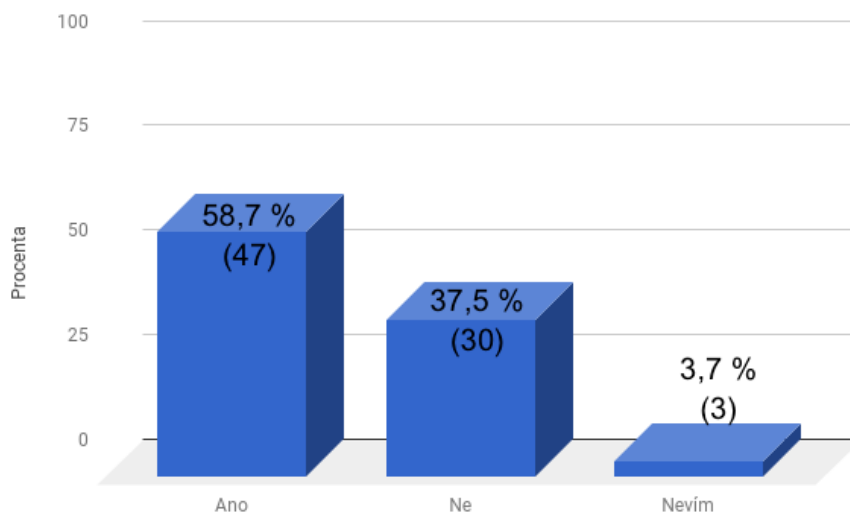

Téměř 9 % dětí bylo krmeno z lahvičky. Většině respondentek, které dítě dokrmovaly, ukázal personál, jak to dělat bez lahvičky a naučil je, jak tento způsob efektivně využívat. 13% žen dostalo od personálu návrh použít dudlík, nebo byl jejich miminku podán bez jejich souhlasu.

Časování krmení

Téměř 2/3 respondentek nedostalo informaci, že má kojit dítě tak často, jako miminko nebo ona chce. **58 % žen dostalo** od personálu informaci, že má kojit podle určitého časového rozvrhu nebo že má kojit jen určitý počet minut (viz graf 3).

Graf 3: Dostala jste od kohokoliv z personálu informaci, že máte kojit podle určitého časového rozvrhu nebo že máte kojit jen určitý počet minut?

Stručné shrnutí komentářů

Všechny komentáře, u nichž máme svolení je zveřejnit, najdete na konci.

Některé respondentky byly **nadmíru nebo v zásadě spokojené s přístupem personálu** (viz např. „Měla jsem maximální pomoc a maximum informací a vím, že nemít jejich podporu, tak bych kojení vzdala.“; „Sestry v Thomayerce byly, co se týče kojení, opravdu skvělé a dokázaly poradit, pomoci.“; „Cítila jsem velkou podporu od personálu, otevřenost k diskuzi na téma kojení a hlavně jejich erudovanost. Maximální spokojenost!“; „Na veškeré dotazy mi bylo zodpovězeno, personál ochotný radit při kojení. Ze začátku jsem nevěděla, jak na to, sestry mi poradily, jak to dělat správně, tím mi dodaly jistotu a rozkojila jsem se.“; „Podpora v porodnici byla velká, velice mi pomohly, aychom tentokrát zvládli kojení bez dokrmování.“).

Jiné ženy vyjadřovaly k péči v porodnici **výhrady nebo nespokojenost** (viz např. „Dostala jsem na příjmu desky A4 o kojení, že si to mám přečíst, víc se se mnou nikdo nebavil.“; „Personál mě s kojením seznámil prostřednictvím brožury [...]. Jinak jsem žádné informace o kojení nedostala.“; „Správnou techniku mi ukázali až po

šestinedělky

několika dnech na moji žádost. [...] Při dokrmování ze stříkačky i nikdo nevysvětlil že si dítě musí mléko vytáhnout samo. Všechno podle mě bylo od začátku špatně.“; „Laktační poradkyně přišla třetí den a řekla: „No, to třeba nějak půjde.“ Ale nedokázala poradit nic, prostě vůbec nic. [...] Katastrofa.“; „Strašné! Personál neochotný, stresovali mě, že nemám mléko atd.“; „Neuměly mi pomoci se správnou polohou.“; „Odcházela jsem z porodnice bez dokrmu, ale s bolestivým a neefektivním konjením. Vyřešila to jedna návštěva laktační poradkyně.“). Některé ženy zmiňují **surové přikládání dětí k prsu** nebo **nepříjemné mačkání prsu** ze strany personálu (komentáře č. 17/2016, č. 21/2016, č. 39/2016 a č. 30/2016).

Několik žen zmiňuje **přetíženost personálu** (viz např.: „V situaci, kdy má jedna sestra na starost 20 rodiček, prostě nemůže věnovat individuálně každé neomezený čas.“; „Rodila jsem 23.12., takže mezi svátky bylo v nemocnici sester o hodně méně a neměly na všechny pacientky tolik času.“).

Některé ženy uvádí, že **kvůli přístupu či (ne)pomoci personálu kojily po odchodu z porodnice jen krátce nebo vůbec** (viz „Díky naprosto příšerné „péči“ sester v porodnici a totálního stresování ohledně kojících poloh, jsem o mléko přišla dva týdny po porodu. [...] Těch 78 hodin po porodu ve FTN bylo to nejhorší, co jsem do té doby zažila.“; „Hrůza a děs, vůbec jsem nevěděla, co mám dělat a jak kojit. Na otázku jak, jsem dostala odpověď: „Jak vám to vyhovuje.“ [...] Odcházela jsem s krvavými ragádami, absolutně bezradná a nešťastná, postupně jsem přicházela o mléko, dcera nic nevytáhla a ragády se zhoršovaly.“; „Bohužel každá sestra měla jiný přístup, takže se to nakonec stejně nepodařilo.“).

V komentářích lze také najít zmínku o **rozporuplnosti rad**, kterých se v porodnici ženám dostávají (viz např. „Bylo to příšerné, každá sestřička říkala něco jiného a vyvracela metody té, která byla před ní se slovy, že tak nikdy nenakojím.“; „Pro mě jako rodičku byla edukace o kojení velmi nekonzistentní, jedna sestra řekla to, druhá ono.“).

Podle komentářů žen v porodnici **nedochází k rutinnímu dokrmování** (např. „Oceňuji, že i přestože mimčo nepřibíralo a mě se ještě nevytvořilo mléko, nedokrmovaly. Nedávaly dudlíky a nevadilo jim, že mimčo spí se mnou na posteli.“). To však **bez efektivní pomoci samo o sobě úspěšný start kojení nezaručí** a může být někdy **až kontraproduktivní**. („Ačkoliv mi nikdo vlastně nedokázal pomoci s rozkojením se a dát mi objektivní rady, jak laktaci dopomoci, zdráhali se mi na moje vlastní požádání poskytnout příkrm, protože si v této porodnici zakládají na své úžasné Laktační lize a řídí se heslem "rozkojíme i ten poštar, na kterém ležíte". Opak byl pravdou - jejich přístup tvorbu mléka leda tak zardil, protože jsem byla ve stresu z toho, že já mléko nemám, umělé mi nikdo neposkytne a dcera pojde hladem.“).

Některé ženy upozorňují, že v porodnici dochází k **nadbytečnému používání kojících kloboučků** (např. „Odcházela jsem s kloboučky, zbytečně, do týdne byly pryč, nebyly potřeba.“; „Když to ženě nejde, okamžitě nasadí kojící kloboučky.“).

Objevila se i **otázka vybavení porodnice** (viz „Nepohodlné, bez kojícího polštáře na posteli, která se nedala polohovat a nedalo se pořádně oprít.“ či „Bohužel postele jsou umístěny v prostoru a měla jsem velký strach, že únavou usnu a miminko spadne.“).

Odpovědi rozdělené dle roků

1. Jak se dítě narodilo?

	Vaginálně	Císařem
2014	5	4
2015	14	2
2016	41	11
2017	2	1
Celkem	62	18

2. Narodilo se miminko po 37. týdnu těhotenství?

	Ano	Ne
2014	7	2
2015	15	1
2016	47	5
2017	2	1
Celkem	71	9

3. Přišel k Vám někdo z personálu nejpozději 6 hodin po porodu, aby Vám poskytl informace o kojení a nabídl Vám pomoc s kojením?

	Ano	Ne	Nevím
2014	6	3	0
2015	7	8	1
2016	35	15	2
2017	3	0	0
Celkem	51	26	3

4. Byla jste hned po porodu s miminkem v kontaktu kůže na kůži a pokračoval tento kontakt nepřerušovaně alespoň hodinu?

	Ano	Ne	Nevím
2014	1	8	0
2015	9	7	0
2016	13	39	0
2017	2	1	0
Celkem	25	55	0

5. Dostala jste informace o tom, jak vypadá správná poloha a správné přisátí miminka? (Uveďte "ano", pokud Vám personál tyto informace nabídl bez ohledu na to, zda jste o ně měla nebo neměla zájem. Uveďte "ne", pokud Vám personál tyto informace nanabídl bez ohledu na to, zda jste o ně měla nebo neměla zájem.)

	Ano	Ne	Nevím
2014	8	0	1

2015	12	4	0
2016	40	8	4
2017	3	0	0
Celkem	63	12	5

6. Ukázal Vám personál, jak během kojení poznáte, zda miminko skutečně pije mléko z prsa? (Uveďte "ano", pokud Vám personál tyto informace nabídl bez ohledu na to, zda jste o ně měla nebo neměla zájem. Uveďte "ne", pokud Vám personál tyto informace nanabídl bez ohledu na to, zda jste o ně měla nebo neměla zájem.)

	Ano	Ne	Nevím
2014	4	5	0
2015	8	6	2
2016	18	31	3
2017	3	0	0
Celkem	33	42	5

7. Dokázal Vám personál pomoci s kojením?

	Ano	Ne	Nepotřebovala jsem pomoc	Nevím
2014	4	1	4	0
2015	10	5	1	0
2016	29	14	9	0
2017	3	0	0	0
Celkem	46	20	14	0

8. Bylo Vaše miminko dokrmované umělým mlékem?

	Ano	Ne	Nevím
2014	3	6	0
2015	6	10	0
2016	20	32	0
2017	2	1	0
Celkem	31	49	0

9. Bylo Vaše miminko dokrmované umělým mlékem bez Vašeho informovaného souhlasu?

	Ano	Ne	Nebylo dokrmované	Nevím
2014	0	2	6	1
2015	2	3	10	1
2016	3	13	32	4
2017	0	2	1	0
Celkem	5	20	49	6

10. Stalo se, že Vaše miminko bylo dokrmované umělým mlékem a Vy jste se o tom dozvěděla až poté, co bylo dokrmované?

	Ano	Ne	Nebylo dokrmované	Nevím
2014	0	3	6	0
2015	2	4	10	0
2016	3	16	32	1
2017	0	2	1	0
Celkem	5	25	49	1

11. Pokud bylo dítě dokrmované, byl Vám osvětlen důvod, proč se tak stalo?

	Ano	Ne	Nebylo dokrmované	Nevím
2014	0	3	6	0
2015	2	4	10	0
2016	3	16	32	1
2017	0	2	1	0
Celkem	5	25	49	1

12. Byl na Vás vyvíjen nátlak, abyste miminko dokrmovala?

	Ano	Ne	Nevím
2014	0	9	0
2015	1	15	0
2016	6	44	2
2017	0	3	0
Celkem	7	71	2

13. Byla jste personálem informovaná o důležitosti kontaktu kůže na kůži s miminkem během pobytu v nemocnici?

	Ano	Ne	Nevím
2014	2	7	0
2015	2	11	3
2016	2	47	3
2017	3	0	0
Celkem	9	65	6

14. Považoval personál za samozřejmé, že jste s miminkem v jedné posteli?

	Ano	Ne	Nevím
2014	4	4	1
2015	4	9	3
2016	17	18	17
2017	3	0	0

Celkem	28	31	21
---------------	-----------	-----------	-----------

15. Byla jste na pokoji s miminkem neustále v režimu rooming-in už od příchodu z porodního sálu?

	Ano	Ne	Nevím
2014	2	6	1
2015	6	10	0
2016	31	21	0
2017	2	1	0
Celkem	41	38	1

16. Odnese personál miminko během Vašeho pobytu, aniž byste o tom věděla?

	Ano	Ne	Nevím
2014	0	9	0
2015	0	16	0
2016	2	49	1
2017	0	3	0
Celkem	2	77	1

17. Bylo s Vámi miminko na pokoji i během všech nocí, které jste strávila v porodnici? (Uveďte "ne" i v případě, že šlo jen o jednu noc.)

	Ano	Ne	Nevím
2014	4	5	0
2015	7	9	0
2016	32	20	0
2017	2	1	0
Celkem	45	35	0

18. Dostala jste od personálu informaci, že miminko máte kojit bez omezování délky kojení tak často, jak miminko nebo Vy chcete?

	Ano	Ne	Nevím
2014	1	8	0
2015	5	8	3
2016	17	34	1
2017	3	0	0
Celkem	26	50	4

19. Dostala jste od kohokoliv z personálu informaci, že máte kojit podle určitého časového rozvrhu nebo že máte kojit jen určitý počet minut?

	Ano	Ne	Nevím
2014	5	4	0
2015	8	6	2

2016	34	17	1
2017	0	3	0
Celkem	47	30	3

20. Dostala jste od personálu nemocnice návrh na použití dudlíku nebo byl Vašemu miminku podán bez Vašeho souhlasu?

	Ano	Ne	Nevím
2014	1	8	0
2015	3	13	0
2016	7	42	3
2017	0	3	0
Celkem	11	66	3

21. Bylo dítě krmeno z lahvičky?

	Ano	Ne	Nevím
2014	1	8	0
2015	1	15	0
2016	5	45	2
2017	0	3	0
Celkem	7	71	2

22. Pokud bylo Vaše dítě dokrmované, ukázal Vám personál, jak to dělat bez lahvičky a naučil Vás, jak tento způsob efektivně používat?

	Ano	Ne	Nebylo dokrmované	Nevím
2014	3	0	6	0
2015	6	0	10	0
2016	18	2	32	0
2017	2	0	1	0
Celkem	29	2	49	0

23. Dostala jste od personálu informace, kam se po porodu můžete obrátit o pomoc s kojením?

	Ano	Ne	Nevím
2014	4	4	1
2015	9	7	0
2016	34	14	4
2017	3	0	0
Celkem	50	25	5

Komentáře (bez jazykové korektury)

2014

1. Z počátku bylo kojení velký boj, ale sestřičky se opravdu hodně snažily mi pomoci a po jedné noci, kdy bylo miminko uměle dokrmované přes stříkačku a malíček se ráno konečně zadařilo a odchazeli jsme plně kojení. Měla jsem maximální pomoc a maximum informací a vím, že nemít jejich podporu, tak bych kojení vzdala.

2. Hodně natlakové. Měla jsem málo mléka, což mě dost stresovalo a v porodnici dělali psí kusy, abych se rozkojila. Bohužel každá sestra měla jiný přístup, takže se to nakonec stejně nepodařilo.

3. Dostala jsem při příjmu desky A4 o kojení, že si to mám přečíst, víc se se mnou nikdo nebavil. Při porodních bolestech se čte dost těžko. Poté (po porodu) už na to nebyl moc čas a desky jsem samozřejmě musela vrátit.

4. Personál mě s kojením seznámil prostřednictvím brožury, kterou mi dali k přečtení před porodem a ponechali až do mého odchodu. Její převzetí jsem musela stvrdit podpisem, což mě samo o sobě překvapilo. Zde bylo vše textem a obrázky vysvětleno. Jinak jsem žádné informace o kojení nedostala. Během prvních dnů kojení mě velmi bolely bradavky, proto jsem se ptala sester, zda přikládám své miminko správně. Bylo mi potvrzeno, že ano a nikdo víc neřešil. Miminko přibíralo, takže byli spokojení.

Po odchodu domu bolest přetrvávala a gradovala. Dostala jsem se až do stavu, kdy jsem se bála každého přiložení, protože přísátí miminka bylo nesmírně bolestivé, doslova jsem kroutila prsty u nohou bolesti a tekly mi slzy, kojení jsem už chtěla vzdát. Stres a strach z další bolesti vedly k úbytku mléka. Skoro jsem už nemohla kojít a musela jsem dokrmovat injekční stříkačku přes prst, následně pak cévkou při kojení, dokud se mi opět nerozjela laktace. Opakovaně jsem musela vyhledat pomoc. Laktační liga mi nepomohla, přísátí prý bylo v pořádku. Zaplatila jsem si i soukromou laktacní poradkyni, která přijela domů. Přesto bolest přetrvávala až skoro do 4 měsíce, prsa si musela zvyknout. Celou dobu jsem jen slyšela a četla, že kojení nemá bolet. Ale bolelo a moc.

Dnes kojím 28 měsíců a i když se bolest bradavek dvakrát vratila asi na týden (pravděpodobně několikeré noční špatné přísátí v polospánku), jsem nesmírně ráda, že jsem vydržela a bolest překonala. Kojení mi pomohlo překonat mnohá úskalí, ať už očkování, nemoc, odběr krve u mého syna. Je z něj sice závisláček, kojí se několikrát denně, v noci taktéž několikrát a těším se, až se vyspím, na druhou stranu se bojím chvíle, kdy už nebude od miminky mlíčko chtít. Kdyby mi v začátku někdo řekl, že kojení může takto bolet, byla bych lépe připravená, nejsem ani zdaleka jediná, kdo trpí takovou bolestí, i když se miminko přiiává správně. Ne každá maminka to ale vydrží.

2015

5. Personál se vždy ptal, zda něco nepotřebuji, jako druhorodičku mne nebylo nutné poučovat o věcech, které jsem již zažila. Velice jsem ocenila volnost v péči o

šestinedělky

miminko. Pokud jsem o pomoc požádala, vždy se mi někdo věnoval a pomohl situaci řešit. Ve srovnání s rokem 2012 ve stejné porodnici paráda. 2012. ... miminko mi odebírali, kdykoli potřebovali bez informací a dotazání se, miminko nesmělo do matčiny postele, nutnost dodržovat intervaly kojení, sestry mi vnutily kloboučky a odsávačku mléka. Miminko jsem dokrmovala stříkačkou, téměř jsem nespala, sestry byly arogantní, drzé a nehezky zacházely s miminko. Rok 2015: sestry byly nesmírně empatické, měla jsem pocit, že za své dítě rozhodují já jako matka na rozdíl od r. 2012, kdy miminko "patřilo sestřím" .

6. Ačkoliv mi nikdo vlastně nedokázal pomoci s rozkojením se (4. den po porodu jsem byla stále bez mléka) a dát mi objektivní rady, jak laktaci dopomoct, zdráhali se mi na moje vlastní požádání poskytnout příkrm, protože si v této porodnici zakládají na své úžasné Laktační lize a řídí se heslem "rozkojíme i ten pošťár, na kterým ležíte". Opak byl pravdou - jejich přístup tvorbu mléka leda tak zazdil, protože jsem byla ve stresu z toho, že já mléko nemám, umělé mi nikdo neposkytne a dcera pojde hladem. Nakonec povolili na konci 4. dne až při mojí poznámce, že když mi umělé mléko nedají oni, doveze mi ho manžel. Dokrmovala jsem přes stříkačku. Nicméně když jsem i 6. den byla bez mléka a dcera tou dobou podstupovala fototerapii kvůli zhoršené novorozenecké žloutence, vytáhla jsem lahev a řekla si, že na kojení kašlu. Doma jsem se nakonec ještě asi 8 dní snažila rozkojit, přikládala dítě, poté vždy stimulovala prsa 20 min. odsávačkou, ale výsledek se nedostavil a stále jsem byla na svých 5 ml z obou prsou... Takže jsem ve 14 dnech věku dítěte s pokusem o kojení definitivně sekla a konečně si začala užívat mateřství.

7. Personál byl celkem vstřícný, bohužel postele jsou umístěné v prostoru a měla jsem velký strach, že únavou usnu a miminko spadne, dokonce jsem ho z tohoto důvodu bohužel musela na chvíli svěřit sestřím, i když bych si ho raději nechala v posteli. Sestry byly většinou vstřícné, až na jednu, co mě 'sprdla' za to, jak kojím. Naštěstí to bylo mé druhé dítě a nenechala jsem se tím znejistit.

8. Naučili mě efektivně používat odsávačku, poradili s vpáčenými bradavkami, a tím mi pomohli se rozkojit. U prvního dítěte (2013) se to nepodařilo, druhé kojeno do roka.

9. Stres.

10. Jako velký boj, byla jsem vystresovaná, že se mi nespouští mléko a dítě má hlad.

11. Nepohodlné, bez kojícího polštáře na posteli, která se nedala polohovat a nedalo se pořádně opřít.

12. Pro mne jako prvorodičku byla edukace o kojení velice nekonzistentní, jedna sestra řekla to, druhá ono. Absolutní nesouhra ze stran personálu, důraz na režimové kojení, vážení před a po. Nebýt jedné osvícené dětské sestry a laktační poradkyně zároveň, nevím, jak by to dopadlo.

13. Dcera bohužel musela být po porodu odnesena, protože nedýchala a musela být resuscitována. Jelikož měla stridor, byla krmena z lahvičky mým mlékem (z prsu

šestinedělky

mléko nebyla schopna vytáhnout), nicméně i tak si posléze zvykla na bradavku a kojila jsem ji 14 měsíců.

14. Přímo v nemocnici sídlí i Laktační liga, sestry byly perfektně proškolené a s kojením opravdu pomohly. Dudlík nedoporučovaly, láhev také ne. Odstříkané mléko podávaly miminkům pomocí stříkačky. Sestry v Thomayerce byly, co se týče kojení, opravdu skvělé a dokázaly poradit, pomoci.

15. Bylo to příšerné, každá sestřička říkala něco jiného a vyvracela metody té, která byla před ní se slovy, že tak dítě nikdy nenakojím. Dítě nespolupracovalo, sestry ve většine byly z toho otrávené, netrpelivé a neochotné (1 výjimka). Jako prvorodička jsem z toho byla velmi špatná. Dostala jsem odsávačku, jejíž použití mi pak způsobilo velké problémy (obrovské nalití prsou).

2016

16. Rodila jsem v 37tt císařským řezem kvůli mé preeklampsii a silné srdeční arytmii miminka. Dcera byla hypotrofní (1920g) a hned po porodu umístěna do inkubátoru na JIP na nedonošeneckém oddělení (mám tedy zkušenost se sestrami a přístupem pouze na tomto oddělení). Pět dní jsem za ní 3-4x denně docházela na kojení (jinak sestry dokrmovaly mým odstříkaným mateřským mlékem), od šestého dne jsme byly spolu na nedonošeneckém oddělení, pak už dokrmovat nepotřebovala.

Co se týká podpory kojení, byly sestry velmi vstřícné, o umělém mléce nepadlo ani slovo (v případě potřeby se děti dokrmovaly mateřským mlékem jiné matky), kojení se předpokládalo a podporovalo.

Kojit se mělo klasicky po cca dvou až třech hodinách, zapisovaly se časy a váha dítěte. Spaní ve společné posteli podporováno nebylo, sestry důvěřovaly víc vyhřívané postýlce než teplu mého těla. Nicméně dělala jsem, co jsem chtěla já a nikdo mi nic nevyčítal a nezakazoval. Z porodnice nás bez zbytečných průtahů pustili hned, jak dceřina váha překročila 2kg.

17. Díky naprosto příšerné "péči" sester v porodnici a totálního stresování ohledně kojících poloh jsem o mléko přišla dva týdny od porodu. Jedna ze starších sester mi dokonce dítě vyrvala z ruky a násilím mi dítě nacpala k prsu tak, jak si zrovna usmyslela, že je to správně. Těch 78 hodin po porodu ve FTN bylo to nejhorší, co jsem do té doby zažila, místo radosti z miminka mě tam čekala jen hrůza, co si zas která sestra vymyslí.

18. Strašné! Personál neochotný poradit, stresovali mě, že nemám mléko atd.

19. V Krči som odrodila obe moje deti, s kojením nebol problém v ani jednom prípade. Sídlí tam laktačná liga, na kojenie sú vysadení. Bola to prvá vec po pôrode, aby sa obe prisali. Aj keď obe vzali na kontrolu po nejakej dobe, ťažko odhadnúť ako dlho som ich mala u seba. Vzápätí ich však priniesli späť. Ničmenej to vidím ako priestor na zlepšenie, ale nič dramatické. Celkovo bezproblémový pobyt, obzvlášť pri druhom, keď už som si vedela odfiltrovať info, čo naozaj potrebujem, prípadne mávnuť rukou nad rozdielnymi doporučeniami detských sestier podľa aktuálnej smeny. S kojením však všetko fajn.

šestinedělky

20. Cítila jsem velkou podporu od personálu, otevřenost k diskuzi na téma kojení a hlavně jejich erudovanost. Maximalní spokojenost!

21. Hrůza a děs, vůbec jsem nevěděla, co mám dělat a jak mám kojít. Na otázku jak, jsem dostala odpověď "Jak vám to vyhovuje." Řekli mi, že mám špatná prsa (příliš velká a ploché bradavky) a že mi kojení půjde blbě, nakonec mi dali kloboučky (o číslo menší!). Kojení po intervalech a vždy jen na 10-15 minut! Vždy, když mi ukázali, jak malou přikládat na prso, byly sestry velmi surové, nenechaly ji přísát samotnou, ale zmáčkly mi prso a přirazily ji hlavičku k bradavce. :(Pak už jsem jim raději ani neříkala. Dcera ale byla hladová (mně se navíc po akutní sekci pozdě spustila laktace - neproběhl žádný bonding ani zpětně), takže párkrát dostala dokrm umělým mlékem. :/ Odcházela jsem s krvavými ragádami, absolutně bezradná a nešťastná, postupně jsem přicházela o mléko, protože přes kloboučky dcera nic nevytáhla a ragády se zhoršovaly. Odsávala jsem a dokrmovala svým mlékem, to mi docházelo, takže došlo i na umělé mléko. Po třech týdnech jsem si zavolala domů výbornou laktační poradkyni a ta nám kojení zachránila - udělaly jsme znovu bonding, kojení kůže na kůži, začaly jsme společně spát. Užívala jsem i bylinky na podporu laktace, ale nejdůležitější byl (a stále je) vzájemný kontakt. Kojím se svýma "blbýma" prsama doted' (9 m) a ideálně budu pokračovat až do samoodstavu. :)

22. Vzhledem k porodu již druhého dítěte jsem nepotřebovala radit.

23. Problém vidím v nedostatku času sester v porodnici - i jsou ochotné pomoci. Ale v situaci, kdy má jedna na starosti 20 rodiček, se prostě nemůže věnovat individuálně každé neomezený čas. Asi bych ocenila, kdyby mi hned v porodnici poradili zavolat si laktační poradkyni (případně předali kontakty), i za cenu toho, že budu její návštěvu platit. Ušetřila bych tím práci jim, stres sobě. Obecně řečeno, kromě toho, že mi nedokázali úplně pomoci s kojením, jsem ale byla jinak naprosto spokojená s péčí i přístupem sester.

24. V podstatě vše v pořádku, až na věci jako kojít po 3 hodinách, max. 10 minut z každého prsa. A odcházela jsem s kloboučky, zbytečně, do týdne byly pryč, nebyly potřeba. Umělé mléko bylo podáno jednou při odchodu, kdybych se nerozkojila, aby byla vyloučena alergie.

Kazdopádně jsem si volala soukromou porodní asistentku domů a konečně jsem se psychicky uklidnila. Kojení doposud ok - 6 měsíců a hodlám pokračovat dále. Kůže na kůži po porodu nebyla na můj požadavek (jo, jsem blbá), chtěla jsem, aby dceru vyšetřili, zda je ok. Přinesli ji hned zpět, držel ji po dobu mého šití partner, potom mi ji dal na přísátí, přísála se krásně. Jinak s Thomayerovou nemocnicí jsem byla moc spokojená, personál na jedničku!

25. V porodnici probíhalo vše v pořádku, akorát nás stresovali s častým vážením a případným navážením nízkých hodnot. Horších rad se mi dostalo až od praktického lékaře (časový rozvrh po 3 hodinách, slabé mléko apod).

26. Děs.

27. Bez problémů.

28. Nevěděla jsem si rady, ale po optání mi bylo vždy vše zodpovězeno a vysvětleno. Ale správnou techniku kojení jsem se tam stejně za tu krátkou dobu nestačila naučit a pak s tím bojovala doma a musela využít laktační poradkyni.

29. První noc jsme nebyli spolu, protože jsem od porodu neustále kolabovala. V noci jsem se ptala, proč mi miminko nenosí alespoň na přiložení, aby se mohlo mléko tvořit - bylo mi sděleno, že se nalokalo plodovky a stejně by nesálo. Až později jsem zjistila, že díky medikaci během porodu nebylo kojení 24 hodin možné. Poprosila jsem o odsávačku, která mi ale byla propůjčena více než 24 hodin po porodu, do té doby proběhl jen jeden pokus o přiložení a to bezprostředně na porodním sále. Z důvodu zpožděné laktace kleskla váha miminka pod tolerovanou úroveň a musela jsem podepsat formulář o dokrmu, kde jsem měla na výběr mezi umělým mlékem a cizím mateřským mlékem - vybrala jsem cizí mateřské mléko, na které ale nedošlo, neboť proběhl pouze jeden dokrm vlastním mateřským mlékem přes malíček, které se mi do té doby podařilo odsát. Laktace se pomalu rozjížděla, ale i díky tomu, že jsem nerespektovala rady sester a kojila déle, než mi bylo doporučeno.

30. Co sestřička, to jiná rada, skončili jsme s kloboučky kvůli krvácejícím bradavkám, syn se špatně přisával, bohužel nám zůstali dodnes (2 měsíce od porodu). Klouboučky mi sloužící sestra odmítla půjčit, přestože mi to den předtím jiná sestřička nabízela, musela jsem si je jít rovnou koupit. Sestra ani paní v Laktační lize mi nebyly schopné poradit s velikostí klouboučeků. Byl nařizován tříhodinový interval mezi kojením. Několikrát za pobyt mi sestry bez dovolení či alespoň upozornění mačkaly prsa pro zjištění, zda teče mléko a také při pokusu vecpat bradavku do úst syna.

31. Jelikož jsem neměla mléko, tak nehodnotím nijak, ale zarazilo mě, že laktační poradkyně přišla třetí den a řekla: no, to třeba nějak půjde, ale nedokázala poradit, prostě vůbec nic. Takže na to, jak si zrovna Krč na tom zakládá, jak jsou úžasný, tak katastrofa.

32. V porodnici sice sestřičky byly laktační poradkyně (Laktační liga), ale stejně mi neuměly pomoci se správnou polohou. Kvůli neskutečné bolesti při kojení jsem si 14 dní po porodu pozvala domů LP z mamila.sk a po měsíci utrpení se mi konečně podařilo kojit bez bolesti a těšit se na další přísátí :) Co se týče porodnice, oceňuji, že i přes to, že mimčo nepřibíralo a mě se ještě nevytvořilo dost mléka, nedokrmovaly. Nedávaly dudlíky a nevadilo jim, že mimčo spí se mnou v posteli. Co se týče porodu, jsem velice zklamaná. Nejen, že jsem v porodnici s prasklou vodou byla od soboty a rodila až v pondělí večer. Uplně zbytečně. Ale hnedka mi miminko odnesly, sice jen na cca pět minut a kojila jsem až asi hodinu po porodu miminko v zavinovačce :(1le to je na delší psaní. příště volím porodnici menší a s ohledem na zdraví miminka mě nejspíš ambulantní porod. Ta nemocniční atmosféra mě děsí. Přece nejsme nemocné, jen chceme na svět přivést dalšího člověka. Hlavně důstojně a v intimitě, bez miliardy přístrojů (také s ohledem na zdravotní stránku).

33. V porodnici znají pouze jednu techniku kojení. Když to ženě nejde, okamžitě nasadí kojící kloboučky. Kojí se po 3 hod. Nikdo mi neřekl, že mam kojit na

šestinedělky

požádání. Celkově na odd. šestinedělí byly nepříjemné sestry. Dvě sestřičky byly ale skvělé a dokázaly mě uklidnit.

34. Jako prvorodička jsem byla nervózní, malá byla špatně prisátá a z porodnice jsem odcházela s rozkousanými bradavkami.

35. Stresující, ale vlivem nedostatku mléka a miminka, kterému se nechtělo sát.

36. Pod tlakem, nervy z toho, že jsem se stále nerozkojila po sekci naplno.

37. Syn se nechtěl chytit, když jsem měla nalitá prsa, ale sestry poradily a pomohly, jak jen to šlo. Doma se po pár pokusech chytil bez problémů. Asi 3x jsem mu dávala odstříkané mateřské mléko pomocí injekční stříkačky a mého prstu.

38. Vzhledem k předešlé zkušenosti s kojením u prvorozené dcery, jsem s kojením syna neměla sebemenší problém. Kojení v porodnici bylo bez problému.

39. Děs a hrůza - kloboučky, surovost (násilné přikládání miminka k prsu - zmáčkli mi prso a doslova narvali miminku do úst), pomoc ve smyslu kojte max. 10 minut apod.

40. Stresující, nátlak na dokrmování a především nucení kojit v nesmyslných polohách.

41. Kojení v porodnici byl jeden velký stres. Správnou techniku mi ukázali až po několika dnech na mojí žádost. Přitom v porodnici v Krči sídlí Laktační poradna. Dodnes nechápu, že za prvorodičkami automaticky nepříjde laktační poradkyně, která by všechno ohledně kojení vysvětlila a naučila. Rodila jsem 23. 12., takže mezi svátky bylo v nemocnici sester o hodně méně a neměly na všechny pacientky tolik času. Při dokrmování ze stříkačky mi nikdo nevysvětlil, že si dítě mléko musí vytáhnout samo. Všechno podle mě bylo od začátku špatně. Doteď kojím minimálně a musím dokrmovat umělým mlékem.

42. Kojení pro mne bylo zpočátku velmi náročné a bolestivé, o radu "jak na to" ze strany personálu porodnice jsem musela opakovaně žádat, vždy mi ale některá ze sester ochotně pomohla či poradila. Problémem ale byla jejich značná nejednotnost, téměř každá sestra mi radila něco jiného - a často si dokonce protiřečily s těmi předchozími, takže jsem ve všem měla dost velký zmatek.

43. Při tomto (druhém) porodu jsem neměla problém s kojením. Navíc jsem byla druhorodička, takže spíše jen lehce připomínaly všechny informace. Ale v případě nutnosti byly sestry vždy k dispozici. Hodnotím pozitivní přístup. V případě prvního porodu (2012) jsme s dcerou dlouho nemohly najít správnou techniku kojení. Sestry byly ochotné mi pomoci přiložit dceru k prsu. Když jsem to však chtěla zkusit sama (a přiznávám, že mi to trvalo dlouho, než jsem se naštelovala), tak neměly trpělivost (nebo spíše čas) a dceru mi k prsu přiložily samy. Odcházela jsem z porodnice bez dokrmu, ale s bolestivým a neefektivním kojením. Vyřešila to 1 návštěva laktační poradkyně a klid domova.

šestinedělky

44. Naprosto v pořádku, bez komplikací.

45. Protože se jednalo o druhé dítě, byla jsem více v klidu, ale podpora v porodnici byla i tak velká, velice mi pomohly, abychom tentokrát zvládli kojení bez dokrmování.

46. V porodnici se mi s kojením skutečně snažily pomoci, sestřičky byly vstřícné, dovedly i laktační poradkyni.

2017

47. Snažili se, někdy až militantně.

48. Na veškeré dotazy mi bylo zodpovězeno, personál ochotný poradit při kojení. Ze začátku jsem nevěděla, jak na to, sestry mi poradily, jak to dělat správně, tím mi dodaly jistotu a rozkojila jsem se.